

SUCCULENTA

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

Nummer 1

Jan. – Februari 1950

Redactie-adres;

A. J. A. Uitewaal, Alex. Boersstraat 25 huis Amsterdam

Secretariaat:

Mevr. J. Grullemans – v. Berghem, Heereweg 19, Lisse

U weet zeker...

dat al Uw planten het
prachtig doen met

POKON

Thans heeft de Pokonfabriek ook

KORRELMEST

voor de TUIN

in praktische strooi-
dozen met tabellen
voor te gebruiken hoe-
veelheden en strooi-
tijden voor verschil-
lende gewassen, in
verpakkingen
van 1 tot 3 kg.

Nederlandse Vereniging van Liefhebbers
van Cactussen en andere Vetplanten

SUCCULENTA

1950

MET nieuwe moed en vast vertrouwen gaan we het jaar 1950 in. Het komt ons wenselijk voor het afgelopen jaar nog eens in het kort onder uw aandacht te brengen.

Het ledental bleef weer iets stijgen. Dank daarom aan hen, die hiervoor hun vrije tijd gaven.

Het 30 jarig jubileum in Amsterdam, met het interessante congres in de aula van de Hortus Botanicus, was zeer geslaagd. Een herhaling van dergelijke bijeenkomsten zal onze vereniging zeker ten goede komen.

De contributieverhoging voor 1950 heeft terecht enig stof doen opwaaien. De verhoging bleek evenwel onvermijdelijk, wil men althans het tegenwoordig peil van ons blad handhaven. Slechts met vereende krachten en volledige inspanning van alle leden is dit mogelijk. Hierop hebben wij reeds verschillende malen gewezen.

De zes nummers van ons tijdschrift, die in het afgelopen jaar verschenen, mochten er wezen. Opgemerkt wordt, dat door de wijze van zetten, de hoeveelheid tekst van deze 6 nummers ongeveer even groot is als die van 12 nummers van Succulenta vóór April 1943.

De contacten met de buitenlandse zusterverenigingen waren bijzonder hartelijk. Het verheugde ons in hoge mate, dat de secretaris-redacteur van „The National Cactus and Succulent Society”, Mr. H. M. Roan, uit Engeland ons 30 jarig bestaan in Amsterdam bijwoonde.

Ten aanzien van de pogingen om te komen tot internationale samenwerking in vaste vorm, zij het op meer wetenschappelijk terrein, werden in 1949 geen vorderingen gemaakt. Verblijdend is echter, dat de „Schweizerische Kakteen Gesellschaft” nu een welgezinde houding aanneemt ten opzichte van het punt, dat voor ons de samenwerking moeilijk maakte. Nu dit is geschied, zijn wij volgaarne bereid onze beschuldiging, geuit op bladzijde 67 van Succulenta 1947, in te trekken, aangezien hiervoor thans geen redenen meer bestaan. Wij hopen dus, dat ook op ons gebied het jaar 1950 in Europa meer samenwerking zal brengen.

Verheugend is ook de wederoprichting in Duitsland van een nieuwe „Deutsche Kakteen Gesellschaft” en wel met hoogstaande mensen aan het hoofd en gesteund door de steeds zo zeer door ons gewaardeerde en geachte Prof. Dr. E. Werdermann. Wij bieden dan ook gaarne onze gelukwensen aan en hopen ook met deze vereniging in 1950 te kunnen samenwerken.

In het nieuwe jaar zal een proef worden genomen om in de prachtig gelegen jeugdherberg „de Grasheuvel” te Amersfoort, een studie-weekeinde te organiseren. De deelneming is nog onvoldoende, maar toch hopen wij dat de poging niet opgegeven hoeft te worden omdat het vooral de vriendschapsband der leden onderling zeer versterkt.

Op deze minder traditionele wijze wens ik tot slot onze vereniging, de afdelingen en de leden een zeer voorspoedig 1950 toe.

De Voorzitter, A. F. H. BUINING.

Lobivia nigrostoma Kreuz. et Buining nov. spec.

door A. F. H. Buining.

Globosa, dein fere columniformis, opace griseo-viridis, transiens radice fusiforme crasso. Costis 12-16 acutiusculus, ± tuberculis securiformibus solutis, areolae 4 mm latae et 7 mm longae, lana brevi grisea obtectae, 25-30 mm distantae; aculei laterales 8-11, radiantes, aciculares, pallide vel obscure brunnei, dein grisei et scabri. Aculei centrales 1-2, interdum 3, recte abstantes, 1,5-6 cm longi, acutissimi apice terete inflexi, nigri, dein grisei et scabri. Flos infundibuliformis, tubus intus et hymen spectabile nitidus nigro-violaceus. Phylla perigonii lutea violaceo-marginata. Stamina bigregata, grex primum parte inferiore tubi insertus, nigro-violaceus, grex secundum post hymen insertus, subtus nigroviolaceus et transiens colore phyllorum perigonii. Antherae ovales flevescentes. Pistillum 20 mm longum, viride, stigmatibus 10 viridibus. Fructus globosus pilosus; semen ovale leviter granulatum opacum nigrum, umbilico plano pauce colorato.

PLANT: kogelvormig, minstens 60 mm diameter, later iets zuilvormig, dof grijsgroen van kleur, overgaand in dikke penwortel.

RIBBEN: 12-16, vrij scherp, hoog 7 mm en breed aan de basis 9 mm, enigermate in bijlvormige knobbels opgelost, echter zeer duidelijke ribben behoudend, lengte knobbel 25-30 mm; areolen 4 mm breed en 7 mm lang, bedekt met kort grijs vilt, 25-30 mm van elkaar.

DOORNS: randdoorns 8-11, stralend gesteld, 4 paar zijwaarts gericht, 1-3 cm lang, 1 zwakker doortje loodrecht naar beneden gericht 1-1,5 cm lang, dikwijls 1-2 doortjes boven op het areool 1-2 cm lang, alle recht, priemvormig, licht tot donkerbruin gekleurd met donkerder punt, later grijs wordend en dan ruw; middendoorns 1-2, soms 3, recht afstaand, lang 1,5-6 cm, onderaan ongeveer 1 mm dik en daarna zeer spits toelopend met het uiterste fijne puntje iets omgebogen, zwart, later grijs en dan ruw.

BLOEM: lang 6 cm en geopend tot 8 cm breed, vruchtbeginsel rond, 8 mm in doorsnede, olijfgroen, bezet met olijfgroene lancetvormig toegespitste schubjes, 5 mm lang en 1 mm breed, in wier oksels witte en bruine haren groeien; bloembuis trechtvormig, olijfgroen, bezet met olijfkleurig lancetvormig toegespitste schubjes, aanvankelijk 5 mm lang en 1 mm breed, naar boven geleidelijk langer en breder wordend en overgaand in de buitenste bloembladen, het aan de buis vastgehechte gedeelte der schubjes maakt daarop geribde verdikkingen, in de oksels der schubjes groeien bruine en witte haren; de keel is evenals het zeer opvallend uitgegroeide hymen glanzend zwart violet van kleur, het hymen is 2 mm dik en de doorsnede van de buis bij het hymen is 20 mm; buitenste bloembladen aan

de buitenkant groenachtig geel, 25 mm lang en 10 mm breed, bovenrand voorzien van een fijn puntje; binnenste bloembladen zuiver geel met violetachtig zoompje, 30 mm lang en 13 mm breed, bovenrand gekarteld en iets hartvormig ingebogen; meeldraden, de onderste groep vrijkomend in de buiswand tot 8 mm boven de bodem, lang 19 mm, zwart violet, tweede groep vrijkomend achter het hymen, lang 13 mm, onderaan zwart violet,

Lob. nigrostoma

(foto: K. G. Kreuzinger).

naar boven overgaand in het geel van de bloembladen; helmknopjes, lang $1\frac{1}{4}$ mm en breed 1 mm, lichtgeel; stamper 20 mm, dik $1\frac{1}{4}$ mm, groen, met 10 gespreid staande groene stempels, 5 mm lang en $\frac{1}{2}$ mm dik.

VRUCHT: rond, behaard.

ZAAD: ovaal, $1\frac{1}{2}$ mm lang en 1 mm breed, fijn korrelig, dof, zwart, met platte, licht gekleurde navel.

GROEIPLAATS: Argentinië, waarschijnlijk Salta.

Deze planten zijn afkomstig van de import Blossfeld 1933 en aanvankelijk gekweekt door Ir. K. G. K r e u z i n g e r. Voor het uitbreken van de laatste oorlog was ik zo gelukkig een partijtje zaad van deze planten van hem te ontvangen. Gelukkig, omdat de importplanten in de oorlog verloren zijn gegaan. De uit dit zaad gekweekte planten bleken volkomen constant en identiek met de importplanten te zijn. In de lengte der mid-dendoorns variëren zij echter aanzienlijk, evenwel niet in de opvallende eigenschappen en kleuren der bloemen. De planten horen thuis in de reeds vroeger provisorisch opgestelde groep der *H y m e n o l o b i v i a*, waartoe ook behoren *haemathanta*, *Jajoiana* en *Vatteri*. Ze onderscheiden zich van deze soorten hoofdzakelijk door de typisch doffe grijsgroene kleur der epidermis, de relatief zeer weinig areolen per rib en de prachtig gekeurde bloemen, die met de tegenstellingen van zwart violet en geel tot de mooiste der *Lobivia*'s gerekend kunnen worden.

Ook de volgende generatie dezer planten bleek volkomen constant te zijn, zodat naar onze mening met recht van een nieuwe soort gesproken kan worden.

Enige andere tot deze groep behorende planten, deels van K r e u z i n g e r, deels van import M a r s o n e r, wachten nog op een nadere beoordeling. Het type-exemplaar, een zaailing gekweekt in de kas van ondergetekende, bevindt zich in het Botanisch Museum en Herbarium van de Universiteit te Utrecht.

Note: Tot deze groep behoren ook *Lobivia Schreiteri* en de zo juist door Backeberg in *Kakteenkunde III* gepubliceerde *Lobivia Stilowiana*.

Op. erinacea - Op. ursina - Op. utahensis.

door J. J. Verbeek Wolthuys.

UIT talrijke omstandigheden is mij gebleken, dat mijn artikel in een vroeger nummer van *Succulenta* over de: „Assepoetsters” onder de *Cactussen* insloeg, want er is een grote opleving gekomen in de belangstelling voor de *Opuntieae*. En nu doet zich onverwachts de mogelijkheid voor dat de *Opuntia*'s binnenkort kunnen gaan bewijzen, en dat ook zullen doen, dat zij tot een groep behoren die, méér dan tot nu toe, de belangstelling waard is.

Mej. v. d. T h o o r n berichtte mij, dat zij in het bezit is gekomen van een partijtje importzaden van een drietal soorten en wel van *Opuntia erinacea*, *O. ursina* en *O. utahensis*. Deze zullen in de eerstverschijnende prijslijst van zaden worden opgenomen, zodat ieder al spoedig zal kunnen kennismaken met de, na het ontkiemen, verrassende en merkwaardige ontwikkelingsgang zoals die bij *Opuntia*, in meerdere mate dan bij andere *Cactussen*, een snelle opeenvolging van stadia vertoont. Er doet zich hierbij nog de eigenaardigheid voor dat Europa, i.e. Nederland, dan het bestaan van een soort kan helpen redden en wel van *Opuntia ursina* die, dank zij de overgrote hebzucht van de zogenaamde *Cactusjagers*, snel aan het uitsterven is op de vindplaatsen, een lot dat talrijke andere *Cactussen* trouwens eveneens wacht, dank zij de bedrijvigheid dier heren. Daarover alleen reeds zou een grote verhandeling geschreven kunnen worden, waarvan de hoofdargumenten egoïstische winzucht en gebrek aan eerbied tegenover de schepping zouden te boek stellen. Maar voorlopig genoeg daarvan, het gaat nu om *Opuntia*'s. Daarom volgt hier een korte beschrijving van de drie hier bovengenoemde soorten, die alle tot de *Platyopuntia*'s behoren, en daarvan klein blijvende vormen, die uitstekend voor cultuur in huis geschikt zijn.

Opuntia erinacea Eng. is een lage (30 à 35 cm) bossige plant met recht omhoog strevende takken. De schijven (= takken) zijn eivormig tot enigszins gerek, vlak of een

weinig verdikt, 8 tot meer dan 15 cm lang. De areolen staan vrij dicht bijeen. De tatrijke (4 tot 9) doornen zijn tamelijk plat, wit of een weinig bruinachtig of zij hebben bruine punten, zij zijn tot 5 cm lang maar kunnen ook een lengte van 12 cm bereiken, uit oude schijven kunnen zij tot lage haarachtige doorns uitgroeien. De bloemen zijn mooi rose-rood of geel en tot 6 à 7 cm lang.

Opuntia ursina Web., de „Grizzley-beer-cactus”, is een plant die tot \pm 1 m hoogte kan bereiken, de schijven zijn tussen 10 en 15 cm lang en 6 tot 8 cm breed. De areolen dragen 6 tot 14 doornen, deze verschillen onderling in lengte en kunnen van 7 tot 20 cm lengte bereiken, zij zijn haarachtig en omhullen vrijwel geheel de schijven waardoor de plant een ruig aanzien krijgt, vandaar de volksnaam Grizzley-beer. De bloemen zijn met enkele uitzonderingen geel en 5 tot 8 cm breed. *O. ursina* is een uitstekende potplant die na verwant is aan *O. erinacea*, doch deze laatste steeds in sterke mate overtreft door de lengte en dichtheid der beharing.

Opuntia utahensis Purp. ten slotte draagt schijven die 5 tot 12 cm lang en ongeveer 3/4 daarvan breed zijn. Doornen 2 tot 3 cm lang, bruinachtig, de glochiden zijn bruin. Bloemen (met het vruchtbeginsel) 5 à 6 cm lang en 8 cm breed, bloembladen rood of rose tot zalmkleurig. Dit is dus weer een lage plant met heel fraaie bloemen, die door A. Berger als karmijn-rood beschreven worden.

En nu komt het hinkende paar weer achteraan, want: *Opuntia utahensis* zou synoniem zijn met *O. rhodantha* Schum.; en *O. erinacea* en *O. ursina* zouden twee vormen van dezelfde plant zijn. Wij staan ook hier dus weer midden in een nomenclatuurstrijd. Ik zal mij daarin niet mengen, reeds daarom niet, omdat die strijd wordt gevoerd door bij uitstek deskundigen maar ook niet, omdat er toch geen eind aan komt. Een klein bewijs moge hiervoor volgen. Uit afbeeldingen is mij bekend dat b.v.b. *O. erinacea* en *O. ursina* een geheel andere indruk maken. De laatste twee publicaties, die mij ten dienste staan zijn L. Benson c.s., Arizona Cactus, uitgegeven in 1940 te Tucson (Ariz.). Daarin wordt verteld, dat het twee verschillende planten zijn. De andere publicatie is W. Taylor Marshall's Cactaceae, verschenen in 1941; daarin worden zij, voor de variatie, weer bijeengevoegd.

Aan de lezers om, door het zaaien van de spoedig verkrijgbare zaden, de proef op de som te geven. Wij wachten op mededelingen over uw ondervindingen ter zake.

Nogmaals: Het enten van Cactussen.

IN het artikel „Het enten van Cactussen” blz. 71 e.v. van Succulenta '49 geeft de heer Diemel geen al te gunstige beoordeling over *Cereus Spachianus* als onderstam. En inderdaad, Spachianus wordt m.i. ook wel wat té veel en vooral te onoordeelkundig gebruikt. Vooral voor vroeg- en snelgroeïende cristaten, is ze totaal ongeschikt („Opeet proces”). Toch wil ik hier een lans breken voor deze onderstam, maar dan voor de goedgekweekte!

Als U in Mei een enting hebt verricht en de kop van de onderstam weer aan de wortel hebt gekregen, kweek deze dan eens vanaf Juni buiten, ongeschermd in de volle zon. U zult er in het najaar van staan te kijken hoe stevig en hard uw Spachianus geworden is. En als U in het volgende voorjaar een plant blijvend wilt enten, neem dan gerust uw buiten gekweekte Spachianus. Ik garandeer U dan voor deze onderstam een heel wat langere levensduur dan drie of vier jaar.

Velen enten op te jonge stammen; nauwelijks durft een stek een nieuwe doorn te maken of... het entmes gaat er door. Zo staan en in één jaar tijd op het niet „uitgerijpte” weefsel van een moederplant; drie of vier entelingen weg te kwijnen. En zo krijgt Spachianus meteen een slechte naam.

Over de zijscheuten behoeft U zich niet al te ongerust te maken. Inderdaad, de enteling groeit over de entstam heen, maar als U zo nu en dan de onderstammen controleert — zo geweldig snel gaat dit overgroeïingsproces overigens niet — en U neemt de bovenste areolen op tijd weg, dan zal 't niet zo vlug gebeuren dat een scheut dóór de enteling groeit.

Ik ben na 't lezen van het artikel van de heer Diemel eens voor mijn verzameling gaan staan en heb de planten met een „Spachianusvoetje” nog eens heel goed bekeken. Van vele weet ik het entingsjaar niet meer, maar planten van 15 jaar oud staan er zeker bij! Wilt U enige cijfers?

Gymnoc. Monvillei: 20 cm in doorsnee. *Gymnoc. Schickendantzii*: 18 cm breed en 20 cm hoog; *Gymnoc. Kurtzianum*: 15 cm breed. *Gymnoc. multiflorum albispinum* 16 cm. Mijn *Saglionis* is op *Spachianus* een prachtige, gave bol geworden met een doorsnede van 23 cm. *Malacoc. tetracanthus*, 13 cm. *Notoc. submammulosus*, 12 cm bij 16 cm hoog. *Echinopsis rhodantha*, 15 cm bij 17 cm hoog. *Feroc. Pringlei* 19 cm bij 17 cm hoog. Al deze planten bloeien jaarlijks met een overvloed van bloemen (foto's van enkele der planten waren op de jaarvergadering tentoongesteld).

Ik deed een greep uit een kleine verzameling, die tijdens de oorlogsevacuatie meermalen gedecimeerd werd. Ook bij de prachtige verzamelingen van de heren Smulders en van Hoorn, die ik onlangs in Eindhoven mocht bewonderen, zag ik schitterende exemplaren op *Spachianus*onderstammen. Hierbij waren zelfs vele *Chilena's*, *Ariocarpus* en *Stenocactus*soorten.

Nogmaals, *Spachianus* is niet overal voor geschikt.... maar laten we het kind niet met het badwater weggooien.

Br. Aquilas-Wouters.

Het doet mij bijzonder veel genoegen, dat Broeder Aquilas-Wouters de moeite heeft genomen kritiek uit te oefenen op mijn artikel over enten, vooral omdat door het naast elkander stellen van de meningen van ervaren liefhebbers onze liefhebberij geëind wordt. Br. Aquilas meent, dat ik tot een ongunstig oordeel over *Cereus Spachianus* als entstam kwam omdat ik geen goed gekweekte onderstammen gebruikte of te jonge en niet volgroeide stekken als onderlaag bezigde. Dit nu was niet het geval. Zij die mijn verzameling bezichtigden weten, dat ik mijn hard gekweekte onderstammen slechts eens per jaar gebruik. Overigens gaf ik in mijn artikel mijn ervaring over circa 30 jaren. Ik geloof, dat deze overeenkomt met die van de meeste ervaren liefhebbers. Ook in mijn verzameling kunnen op *Spachianus* geënte planten worden aangewezen van 15 jaar en ouder. Het is mij evenwel niet mogelijk het naar mijn zin zeer veel te grote aantal planten aan te wijzen, dat het op deze entstam na enkele jaren reeds opgaf. Br. Aquilas heeft mijn opmerking over het maken van zijscheuten niet geheel en al begrepen. Ik doelde niet alleen op het maken van zijscheuten uit de kop van de entstam, doch ook op die, welke aan de voet worden gevormd. Ik geef toe, dat bij tijdig wegnemen van de scheuten het nadeel niet zo groot kan zijn, doch dit is, vooral bij die welke zich wat dieper in de grond vormen, met het oog op het rottingsgevaar niet altijd zo eenvoudig en men staat dan voor de keuze zijn plant er aan te wagen of het jonge broed ten koste van de geënte plant te laten doorgroeien tot het wegnemen zonder gevaar kan geschieden.

Men moet niet vergeten, dat ik mijn bijdragen moet schrijven voor liefhebbers, die hun planten over het algemeen door de winter moeten loodsen onder ongunstige omstandigheden. Verzamelaars die over een aan alle eisen voldoende kasverwarming beschikken, zullen hun planten, ook op de *Cer. Spachianus* geënte exemplaren, zeer veel gemakkelijker door de winter brengen. Toch zal niemand kunnen zeggen, dat de op *Spachianus* geënte planten naar verhouding tot de andere onderstammen minder teleurstellingen opleveren.

De heer A. J. J. van Hoorn schreef mij naar aanleiding van een correspondentie over *Cer. Spachianus*: „Meermalen meen ik geconstateerd te hebben, dat *Cer. Spachianus* zeer weinig koude kan verdragen. Ik stel het stoken zo lang uit als maar mogelijk is; het is gewoonlijk rond 1 December als ik de verwarming aan maak. Ik schrijf het aan de koude toe, als de onderstammen verkurken of hun groene kleur verliezen. Voor zover ik dat kan nagaan, zijn het juist de planten uit de warmere gebieden, die dit euvel vertonen.”

Trichocereus Spachianus stamt uit Argentinië. De omstandigheid, dat men, alle narigheden ten spijt, toch van *Spachianus* gebruik blijft maken vloeit naar mijn mening uitsluitend voort uit de omstandigheden, dat er over het algemeen geen andere onderstammen te koop zijn, dat men *Spachianus* gemakkelijk kan vermenigvuldigen en ten slotte misschien uit conservatisme.

P. F. Diemel.

OPGEPAST! Wanneer men de kas met petroleum verwarmt en er is bij ongeluk roet gevormd, ga dan niet vegen, poetsen of blazen, maar neem zo gauw mogelijk de stofzuiger en zuig het roet weg.

Hoya carnosa R. Br.

door J. J. E. van den Thoorn.

NU de heer K. Kramer ons heeft geleerd dat wij, zij het dan met enige reserve, de *Hoya carnosa* tot de succulenten mogen rekenen, wil ik graag in ons tijdschrift iets vertellen over deze tropische klimplant met haar buitengewoon mooie en interessante bloemen.

Men kan deze *Hoya* in de kas en in de kamer met veel succes en zonder veel moeite kweken. In de kas geeft ze de gewenste afwisseling, waarop de heer Berkhout heeft gewezen en in de huiskamer is het een pronkstuk tussen de andere kamerplanten. In een kas heb ik haar meermalen aangetroffen o.a. bij Mevr. Becht. Zij had een heel mooie plant, die zij aan een ijzerdraad langs de buis van de centrale verwarming had geleid, natuurlijk op enige afstand van deze buis. In de kamer heb ik de plant alleen gezien bij ons lid Mej. v. d. Leeuw te Dordrecht, in de Amalia van Solmsstraat te 's-Gravenhage en op de Ruwent te Apeldoorn. Ik heb de plant verder nooit voor een raam zien staan, hoewel ik gewoon ben te kijken naar planten die in de vensterbank worden gekweekt.

De oude Witte (en die wist het wel) schreef in zijn „Handboek tot het Kweken van Planten in de Kamer” uitgave 1897: „Een van de meest in trek zijnde klimplanten is de *Hoya carnosa*; het is een aanbevelenswaardige kamerplant, zij heeft een zeer eigenaardig voorkomen en is in alle opzichten bestand tegen droge lucht, stof en andere ongunstige invloeden, waarvan de meeste kamerplanten zoozeer te lijden hebben. De plant wordt zeer veel, vooral op het platteland aange troffen. Daar haar scheuten tot 6 m lang kunnen worden, kweekt men ze meestal tegen een waaier-vormig houten rekje”.

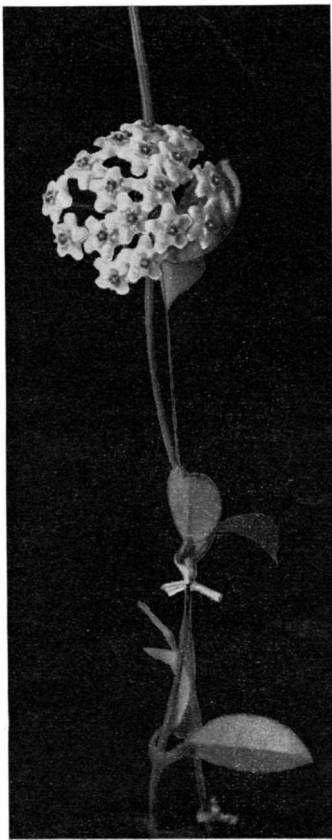
Dat was in de goede oude tijd, ik denk niet, dat er tegenwoordig op het platteland nog veelvuldig *Hoya carnosa* wordt gekweekt. Toch groeit ze gemakkelijk en snel, pas heeft men haar aangebonden of men ziet weer een slinger, die vastgemaakt moet worden. Ik kreeg van Mej. v. d. Leeuw in 1947 een stek. Het plantje sloeg dadelijk aan, zoals de vakterm luidt en groeide, dat het een lieve lust was. Ik had stevige ijzerdraden in de pot gestoken en daaromheen leidde ik de stengels. Het jaar daarop verschenen in de zomer de knoppen, die de gehele winter niet veranderden en waaruit in de zomer van dit jaar de prachtige zacht rose gekleurde bloemen te voorschijn kwamen. In Juli en Augustus prijkte de plant met 16 bloemschermen, ieder met ongeveer 25 à 30 bloemen.

Na de bloei, begin September, verpotte ik de plant en daarna kwamen er als verrassing weer 7 bloemen en een groot aantal nieuwe knoppen.

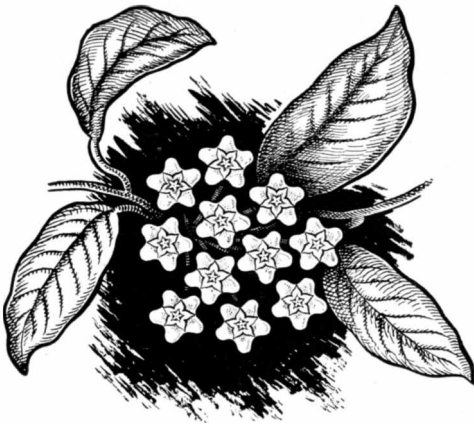
Een merkwaardigheid van deze merkwaardige plant is dat aan de oude bloemstengels (lang \pm 2 cm) weer nieuwe knoppen te voorschijn komen. Daarom mag men de bloemsteeltjes nooit afknippen.

De bloem schijnt als uit was geboetseerd wanneer men haar op enige afstand bekijkt, de Hollandse naam is dan ook Wasbloem, of Indische Wasbloem, omdat ze in Indonesië veel als tuinplant voorkomt. De bloem geurt 's avonds en 's nachts zeer welriekend en geeft rijkelijk honing, die in kleine druppeltjes aan de bloempjes hangt en die overdag niet, doch 's nachts wel bijzonder geurig smaakt.

Als men een bloempje nauwkeurig bekijkt dan ziet men een vijfbladige, groene bloemkelk en daarna een mooi gevormd, dik fluwelig lapje, de vergroeidbladige vijflobbige

kroon. Tot zover niets bijzonder, maar op die kroon rust een stervormige vijfpuntige ridderorde geel met een klein rood sterretje in het midden, waaruit weer vijf zeer fijne witte puntjes te voorschijn komen, in één punt verenigd, de stamper misschien, maar dan een weinig praktische stamper, want een scherp puntje lijkt niet geschikt om stuifmeel te ontvangen. Daar ik voor een raadsel stond, wendde ik mij tot de Heer Kramer. Deze schreef het volgende: „De bloem van Hoya en in het algemeen de bloem van alle Asclepiadaceën is heel moeilijk te begrijpen en zit allermerkwwaardigst in elkaar. Er is inderdaad een 5-bladige kelk en het viltige lapje is de vergroeidbladige 5-lobbige kroon. Daarbinnen beginnen de moeilijkheden De geel-rode ridderorde is een soort van extra kroon of corona, een uitgroeiing van de gewone kroon, die voor honingproductie dient; te vergelijken met de gele beker van de Narcis en misschien hetzelfde als de annulus van de Stapelia. De geelachtige flapjes ertussen en de witte puntjes bovenin, beide in kransen van 5, zijn bloemdelen waar niemand goed raad mee weet. Ze heten staminal-corona, daar ze waarschijnlijk uitgroeisels van de meeldraden zijn en wel de buitenste (onderste) van de verbindingstukken tussen de meeldraden, de binnenste (bovenste) van de helmbindsels of connectieven (de bloemdelen, die de twee hokjes van elke meeldraad verbinden). De 5 meeldraden zijn ongesteeld en zijn met de stamper tot een zogenaamd gynostegium verbonden. Ze zitten tussen de kroonbladen, dus achter de slippen van de ridderorde. De hokjes springen met een spleet open, het stuifmeel zit bijeengeplakt in een bolletje, het pollinium, in elk hokje één. Het gekke is nu dat telkens tussen 2 meeldraden een verbindingstukje zit, dat de naar elkaar toegekeerde pollinia van verschillende meeldraden verbindt en het klemlichampje vormt. De 2 stijlen zijn boven door een gemeenschappelijk parapluievormige stempel verbonden.”

Tekening: Wurtz.

Geen wonder dus, dat ik de bloem niet begrijpen kon en nog groter wonder, dat de natuur van zulk een ingewikkeld samengestelde bloem zulk een sierlijk geheel gemaakt heeft.

De Hoya had me al eens eerder voor een raadsel geplaatst. Toen de stek mooi aan de groei was, kwamen er op de glanzend groene bladeren grijze vlekken, die er uitzagen alsof het bladgroen was weggevreten, maar ik kon met mijn sterkste vergrootglas geen ongedierte vinden. Een tuinbouwkundige kennis hielp mij uit de nood. „Die mooie zilveren vlekken,” zeide hij, „die horen bij de plant, hoe beter de plant het heeft, hoe meer vlekken de bladeren vertonen.”

De Heer P. van Hoeckel schreef in Succulenta 1931, pag. 202, dat er behalve de gewone *Hoya carnosa* nog een bontbladige variëteit bestaat. Er bestaat inderdaad een *var. variegata*; in de Utrechtse Hortus is een klein exemplaar met brede, lichtgele zoom langs de rand van het blad, in de Amsterdamse Hortus prijkt een ander, fraai exemplaar. Zij schijnt ook onder de naam *Hoya variegata* de Vriese voor te komen.

De plant is genoemd naar R. Hoy, op het eind van de vorige eeuw tuinbaas op een Engels buitengoed en een zeer bekwaam kweker. Carnosus betekent vlezig; wijst dit op de dikke bloemkroon, de eigenschap die de plant de naam wasbloem heeft gegeven of op de dikke bladeren die er echter n.m.m. meer leerachtig dan vlezig uitzien.

Hoya carnosa komt volgens Engler en Prantl voor in het wild in China en het warme deel van Oost-Australië. Wettstein schrijft: komt voor van Oost-China tot in Australië. In Duursma's „Succulenten in Woord en Beeld” staat een afbeelding van een in een kas gekweekte *Hoya carnosa* met de mededeling: „de Hoya's horen thuis in Indië”, waaruit men dus zou kunnen opmaken dat *Hoya carnosa* verspreid is door geheel tropisch Zuid-Oost-Azië tot in Australië.

En nu de cultuur. . . die levert niet veel moeilijkheid op. Veel licht en winter en zomer de temperatuur van de huiskamer. Ik geef zandige bladgrond, omdat alle bladgrond op de Veluwe zandig is, met als bemesting een schep zand uit het kippenhok en zo nu en dan kunstmest voor kamerplanten. 's-Zomers moet de plant veel water hebben, dat bemerkt men vanzelf, omdat na het gieten de aarde weer snel droog is, maar ik heb ondervonden, dat de plant niet met haar voeten in het water mag staan. In Den Haag kweekte ik de plant in een ampel, hangend voor het raam; en omdat ik op een stoel moest gaan staan om water te geven, gaf ik niet vaak, doch dan rijkelijk water met het gevolg, dat op een kwade dag de wortels rot waren; ook bij Mej. v. d. Leeuw was verleden zomer de plant van de wortel afgerot.

Toevallig heb ik nu de plant in een sierpot gezet, zó dat de bloempot de bodem van de sierpot niet raakt, de aarde blijft dus nooit lang nat en dat lijkt mij voor de *Hoya carnosa* in verband met haar succulente aard noodzakelijk. Haar weelderige groei en rijke bloei bewijzen dat mijn plant niets te kort komt bij de eenvoudige wijze waarop ze behandeld wordt.

BOEKBESPREKING

J. J. Verbeek Wolthuys,
Het raadsel van het ontstaan van
monstruositeiten en cristaties bij
de Succulenten; 2de druk. Uitg.
„De Torenlaan” Assen (1949).

Van dit werkje, waarvan de eerste druk in 1939 bij Enschedé & Zonen te Haarlem verscheen, heeft een tweede druk het licht gezien, welke door de auteur door inlassing van enkele nieuwe waarnemingen en beschouwingen is uitgebreid. In „Cactussen en Vetplanten”, deel 6, p. 60 (1940) gaven wij van de 1ste druk een tamelijk uitvoerige recensie, waaraan wij weinig hebben toe te voegen. Hoewel de schrijver een zeer vaststaande mening heeft over het probleem dat hij behandelt, schiet hij tekort in de bewijsvoering. Niemand zal ontkennen, dat er erfelijke *aanleg* moet zijn opdat dit verschijnsel kan optreden, welke physiologische oorzaken echter die latente aanleg tot uiting doen komen, wordt ons uit zijn betoog niet duidelijk gemaakt. Ongetwijfeld kunnen deze oorzaken dan ook alleen door nauwgezette experimenten tot oplossing worden gebracht, experimenten, waartoe een liefhebber ternauwernood in staat is. In dit verband wijs ik bijv. op de z.g. „platstelen” bij de Hyacinth, waarvan duidelijk en onomstotelijk is aangetoond, dat dit teratologisch verschijnsel met de temperatuur samenhangt waaraan de rustende bol gedurende de zomermaanden is blootgesteld. Ook hier is erfelijke aanleg tot vorming van platstelen aanwezig, doch eerst een bepaalde inwerking van uiterlijke omstandigheden doet de latente aanleg actief worden. De succulen-

ten met hun strakke, symmetrische bouw zijn klaarblijkelijk niet zó gevoelig voor wisselende temperatuur, vochtigheid etc., dat dit direct tot het loslaten van die symmetrische bouw voert, doch onder bepaalde omstandigheden blijkt het ook hier mogelijk. In hoeverre deze streng symmetrische groei door hormoonwerking wordt gereguleerd is helaas niet onderzocht, doch het is niet onwaarschijnlijk dat deze een belangrijke rol hierin speelt. De scheiding „uitwendige” inwerking en „innerlijke” aanleg is, dit mag nooit worden vergeten, betrekkelijk theoretisch, het probleem is ongetwijfeld veel ingewikkelder. Schaf (Beitr. Sukk. K. u. Pfl. 2, 1942) veronderstelde ook hormoonwerking bij het ontstaan van de scheve koppen van *Notocactus Leninghausii*, waarbij aan de naar het licht toegekeerde zijde van de plant een bepaalde groeibevorderende auxine wordt geïnactiveerd, waardoor remming in de groei optreedt, terwijl de groei aan de van het licht afgekeerde zijde normaal voortgang vindt. Hoe aantrekkelijk het ook is, op deze wijze allerlei veronderstellingen te uiten, die mogelijkerwijs hierbij een rol spelen, alléén het nauwgezette experiment kan licht in de duisternis brengen.

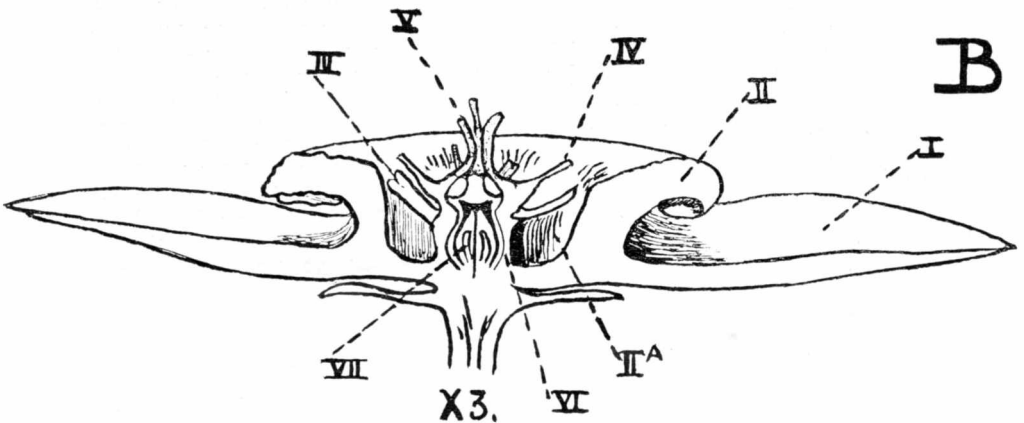
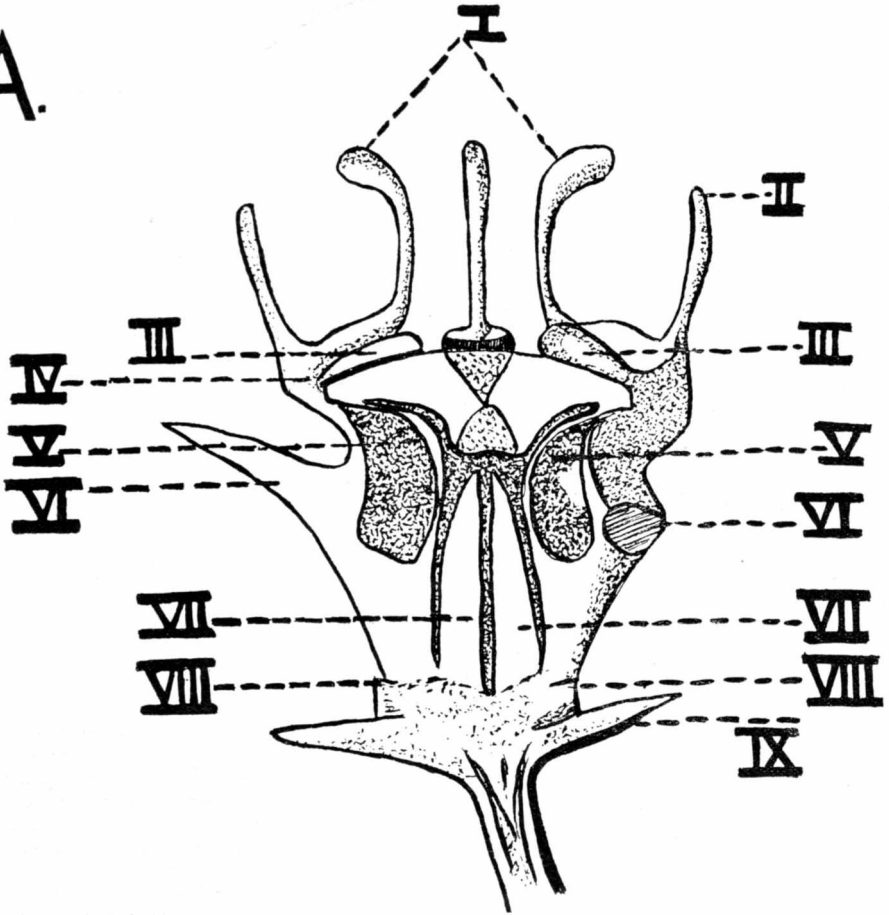
Al staat het probleem van het raadsel van het ontstaan van monstruositeiten en cristaties bij de Succulenten dus nog even ver van zijn oplossing af, het is zeker een loffelijk streven van de auteur alles bijeen te brengen wat al zo over dit onderwerp is geschreven, en daaraan ook zijn eigen inzichten toe te voegen.

J. A. Janse.

Helpt allen mede het ledental zo hoog mogelijk op te voeren!

Tekeningen uit „De bestuiving van de Asclepiadaceae”, door G. van Rossem, Succ. 1942, p.p. 77–83 (tekeningen v. d. auteur).

A.

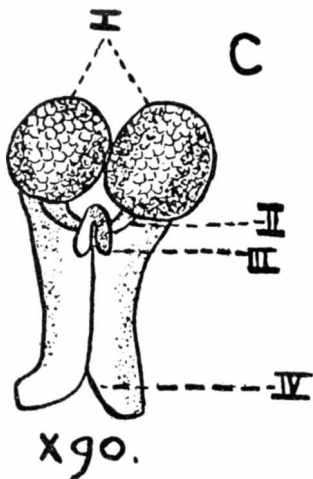

Fig. A, sterk vergrote doorsnede door het gynostegium van *Stapelia variegata* (naar Berger in „Stapeliën und Kleinien” 1910):

I binnenste hoornsegment v. d. corona, II buitenste hoornsegment v. d. corona, III helmknop, IV pollinium, V stempelholte, VI buitenste kran v. d. corona, VII vruchtbeginsel, VIII basis v. d. kroonbladen, IX kelk.

Fig. B, 3 x vergrote doorsnede van de bloem van *Stapelia variegata* (naar White et Sloane in „The Stapelieae” 1937):

I kroon, II annulus, IIa kroonbuis, III buitenste kran van corona-lobben, IV buiteste hoornsegment v. d. binnenste kran van corona-lobben, V binnenste hoornsegment v. d. binnenste kran van corona-lobben, VI stempelzuil (gynostegium), VII vruchtbeginsel.

Fig. C, 90 x vergrote translator met pollinia van *Pectinaria asperiflora* (naar White et Sloane in „The Stapelieae” 1937):

I de beide pollinia, II arm, III klemlichaam, IV helmknopvleugels.

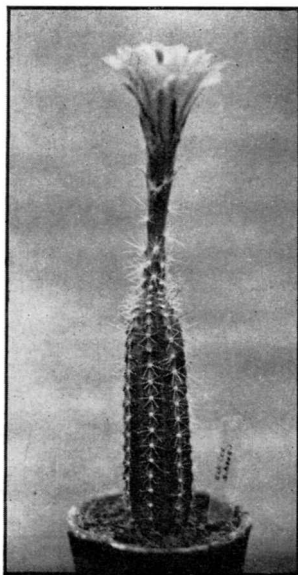
Eigenaardige bloeiwijze ener *Echinocer. Scheerii*

De heer Pluymers te Spaubeek (Limb.) schreef ons enige tijd geleden:

„De vorige maand heb ik een eigenaardige wijze van bloeien waargenomen bij een *Echinocereus Scheerii*, welke ik het vorige jaar van een Succulenta-lid ontving. Bij de nieuwe groei dit voorjaar verschenen in het hart van de plant bruine doorntjes in plaats van de normale licht gele. Wat ik aanvankelijk voor bruine doorntjes hield bleek na enige tijd een bloemknop te zijn, welke zich normaal ontwikkelde tot een bloem, die gedurende een week in volle kleurenpracht heeft staan prijken.

Ik heb vaak *Echinocereus* zien bloeien, doch nog nimmer heb ik gehoord of gezien dat dit uit het hart van de plant geschiedde, hetgeen volgens mij dan ook een afwijking van de normale bloeiwijze is. Tijdens de bloei is er een foto van genomen waarbij we ons best gedaan hebben dit abnormale geval zo duidelijk mogelijk vast te leggen.”

Wij zijn de heer Pluymers dankbaar voor de moeite, die hij nam, ons in kennis te stellen van het eindstandige bloeien van zijn plant. Tot nu toe is nog slechts eenmaal een dergelijke bloemvorming in Succulenta beschreven en afgebeeld en wel in 1928 op pag. 164. De heer Verbeek Wolthuys vestigde toen de aandacht op een *Heliocereus speciosus*, in het bezit van de heer de Ringh, waarbij op dezelfde wijze aan het uiteinde van twee takken bloemen ontsproten. Terzelfder tijd bloeide bij de heer Togni eveneens een *Heliocereus speciosus* uit het groeipunt van een tak. De beide speciosusbloemen hadden een zeer korte buis, hetgeen bij de *Scheerii* van de heer Pluymers niet 't geval was.

Uit de praktijk

HOUDE Uw cactussen ook in Januari en Februari droog en koel. Geef alleen de wat warmer geplaatste vetplanten af en toe wat vocht. Vooral struikvormige Mesems kunnen het niet geheel zonder water stellen.

Verwarm Uw kas uitsluitend indien dit ter wering van strenge koude of te veel vocht noodzakelijk is. Koel en droog gehouden planten zullen het gemakkelijkst door de winter komen en het rijkst bloeien. Volg overigens de voor November—December gegeven aanwijzingen.

Aangezien in Maart en April het verpotten volop tijd vordert en daardoor in de regel de tijd ontbreekt om aan het gereedmaken van de grond voldoende aandacht te besteden, verdient het aanbeveling dit reeds nu te doen.

Over het algemeen geldt, dat iedere liefhebber zich moet behelpen met de aarde, welke hij in de omgeving van zijn woning kan vinden. Gelukkig gedijen succulenten, behoudens uitzonderingen, in iedere gezonde, goed vochtdoorlatende, voedzame grond, zodat het de liefhebbers over het algemeen niet al te moeilijk zal vallen een aan redelijke eisen voldoende mengsel samen te stellen.

In sommige streken van ons land is het zelfs mogelijk de daar voorkomende tuinaarde zonder bijmenging van andere grondsoorten met gunstige gevolgen voor de meeste succulenten te gebruiken.

Behoudens uitzonderingen zullen de verzamelaars, die in de grote steden, in veenachtige streken of op dorre zandgronden wonen, wel de meeste moeilijkheden ondervinden bij de samenstelling van hun grondmengsel.

Het is ongewenst voor succulenten een ander dan matig gebruik te maken van veen-aarde, verse dennennaalden-, bos- of baggergrond. De hiervoor genoemde grondsoorten verzuren spoedig en zijn te vochthoudend. De planten groeien er veelal te weelderig in, waardoor zij te weinig weerstand hebben. Buitendien geraken zij in de winter gemakkelijk van de wortel en verliezen zij haar normale vorm, bedoorning en kleur. Groene planten worden vaak zelfs min of meer geel.

Indien de omstandigheden er toe dwingen in hoofdzaak gebruik te maken van een der hiervoor genoemde grondsoorten, verdient het aanbeveling een naar verhouding ruime hoeveelheid rivierzand en koolas toe te voegen.

Een goede aarde kan men samenstellen uit 4 delen goed verteerde beukenbladgrond, 1 deel klei, löss of molshopenaarde, 1 deel grof zand en 1 deel bestaande uit kleine stukjes houtskool of grove koolas en oude geheel verteerde koemest.

Zij, die in de kleistreken wonen zullen in het jaar 1951 een uitstekende cactusaarde kunnen samenstellen met behulp van graszodengrond. Men steke daartoe graszoden en zette deze met de graskant naar binnen laag om laag met verse koemest op een hoop. In de loop van de zomer enige malen doorgewerkt, heeft men na verloop van een jaar een zware humusrijke grond verkregen, welke na toevoeging van rivierzand en houtskool of sintelcokes wel de beste groeibodem vormt voor bol- en zuilcactussen en de meeste vetplanten. Door toevoeging van wat beukenbladgrond is het mogelijk de samenstelling lichter te maken, zodat zij eveneens geschikt wordt voor andere planten.

Op de dorre zandgronden kan men gebruik maken van compost-, heide- en bosgrond en koe- of schapenmest.

Compost kan men bereiden door alle huishoudafval — uitgezonderd de harde voorwerpen — in een op een wat lage plaats gegraven kuil te vergaren en te laten vergaan. Heideaarde kan worden verkregen door heideplaggen op een hoop te zetten en deze regelmatig om te werken. De aldus bereide grond is weinig voedzaam en kalkarm en moet door toevoeging van koemest en kalk worden verbeterd.

Bosgrond is een op bladaarde gelijkende grond, welke gevormd wordt door de zich jaar in jaar uit onder bomen en kreupelhout ophopende en langzaam verterende bladeren. Bosgrond is meer vochthoudend dan bladaarde, poreus en licht van structuur. Zij wordt voor succulenten geschikter, indien men haar gedurende ten minste een jaar op een zonnige plaats op een hoop zet en deze enige malen omwerkt. Onder eikenhakhout vergaarde bosgrond is niet geschikt, omdat deze te veel loog bevat.

Op sommige heidegronden kan leem worden aangetroffen, welke zorgvuldig door de aarde gemengd, zéér goed is te gebruiken.

Verzamelaars op de hoge zandgronden zullen na verloop van een jaar over een alles-

zins voldoende humusrijk aardmengsel beschikken, indien zij compost, heideaarde, bosgrond en leem laag om laag met verse koemest op een hoop zetten en deze enige malen omwerken.

Voor ieder grondmengsel geldt, dat het niet al te eenzijdig van samenstelling mag zijn. Voorts moet het op een dusdanige wijze zijn bereid, dat het in min of meer vochtige toestand in de hand saamgeknepen geen taaie of min of meer vaste massa vormt, doch integendeel los blijft.

Het is ongewenst bij de bereiding van een spoedig te gebruiken grondmengsel gebruik te maken van verse natuurlijke meststoffen. Deze bevatten te veel stikstof en voeren tot een al te weelderige groei, waardoor de planten haar vorm verliezen, te week opgroeien, slecht door de winter komen en niet goed of zelfs in het geheel niet zullen bloeien. Goed verteerde koemest kan zonder bezwaar worden gebruikt. Ook goed verteerde schapen- en vogelmest en — niet te vergeten — roet kunnen goed door de aarde gewerkt, uitstekende diensten bewijzen. Het gebruik van dierlijke meststoffen leidt tot humusvorming en maakt de grond losser. Voor alle grondmengsels is het gewenst op iedere huishoudemmer grond een flinke hand Thomasslakkenmeel en een wat kleinere hoeveelheid patentkali toe te voegen.

Indien men niet over slakkenmeel beschikt, kan men gebruik maken van gestampte oude metselkalk (geen gips of cement). Kalk uit een oude beroete schoorsteen is wel de beste. Buitendien menge men door zijn aarde een flinke hoeveelheid sintelcookes, grove koolas (hetgeen op de zeef achterblijft), houtskool of de niet geheel verbrande resten uit een ouderwetse met takkenbossen gestookte bakkersoven. Door deze toevoeging wordt de aarde poreuzer en meer vochtdoorlatend en zal zij minder spoedig verzuren.

Zonnewarmte en lucht zullen gemakkelijker kunnen binnendringen, waardoor de werking van de zuurstoflievende bacteriën zal worden verhoogd. De koolstofdeeltjes vervullen een bemiddelingsfunctie bij het opnemen der in de grond aanwezige voedingsstoffen.

Doet U óók in dit nieuwe jaar mede aan de „ledenwinwedstrijd”? De heer B o u w m a n te Honselersdijk bracht in September—October de meeste nieuwe leden aan en verdiende daarmede — behalve de fraaie prijs — de lof en hulde van alle leden der vereniging. Zorg, dat ook U een prijs wint. Het is inderdaad de moeite waard.

P. F. Diemel.

Notgmaals: *Tradescantia navicularis*.

MET veel interesse las ik het artikel over *Tradescantia navicularis* door de heer B e r k h o u t. In Januari van dit jaar kreeg ik van de heer v a n d e n E i j n d e te Haarlem (dus waarschijnlijk wel uit dezelfde bron als de heer B.) een stekje van dit plantje. Ik had hiermede de volgende ervaring. Ik plantte het direct en gaf het flink water. Het stekje begon onmiddellijk te groeien, zij het dan langzaam, het had echter ook de onaangename eigenschap, dat het in horizontale richting groeide. In Juni was het ongeveer 7 cm lang geworden en had verschillende zijstekjes gevormd. Toen nam ik een proef. Ik zette de sterk naar het licht toe groeiende loot juist andersom, onmiddellijk kwam zij overeind en de aanvankelijk gedrongen groeiwijze veranderde als bij toverslag. De stengel schoot snel door. Het leek veel op het gewone etioleren. Tot mijn niet geringe verbazing echter ontdekte ik enkele dagen later, dat er een knop gevormd was aan het eind van de stengel. Half Juli werd ik op een Zondagmorgen verrast door het alleraardigste bloempje, dat uit een der knoppen, die zich reeds de vorige dag had opgericht (normaal hangen ze n.l.) te voorschijn was gekomen. Gedurende de volgende dagen richtte zich om de dag een knop op en bloeide de volgende dag, met dien verstande, dat ze slechts om de andere dag en telkens met één tegelijk bloeiden, tenzij door donker weer roet in het eten werd gegooid, want dan kwamen de knoppen niet uit en wachtten, zoals in b. g. artikel beschreven is, tot er zon was. Onveranderlijk begon reeds tegen 2 uur de rand van de drie kroonblaadjes om te krullen, enige tijd later sloten zich de drie kelkblaadjes weer om de uitgebloeide bloem en de knop ging weer hangen en onderscheidde zich vrijwel niet van de andere knoppen.

Ongeveer 12 knoppen kwamen alle uit en daarna besteedde de plant haar aandacht meer aan het vormen van nieuwe stekjes op de knopen van de stengels. Dit geschiedt net als bij de aardbei en voor men het weet zit deze plant met haar imperialistische neigingen ook in de andere potten.

Het typische in dit geval is, dat de plant juist ging bloeien, toen ik de stengel van het licht afdraaide. Daar de pot thans aardig volgegroeid is zal ik het volgend jaar in staat zijn dit nog eens te proberen met een nieuwe stek.

Eindhoven.

W. F. K. van den Eijnde.

„Uit de Cactuswereld”

Er bestaat een oude legende die zegt, dat cactussen zonneshijn en geluk in het leven brengen, en dat men een wens mag doen, wanneer men een cactus voor de eerste maal ziet bloeien, en dat die wens steeds vervuld zal worden.

* * *

Tijdens een vergadering van de Afdeling Haarlem hield de voorzitter een vraaggesprek. Een der vragen, hoe bent U eigenlijk liefhebber geworden, werd met de volgende verhaaltjes aardig beantwoord. De heer Berkhout: „Mijn vrouw en ik wandelden eens in de stad en zagen plotseling op straat een mooi plaatje liggen, bij nader bezien bleek het een Verkadeplaatje te zijn met een afbeelding van een Gasteria. We zijn flink beschuit gaan eten, en het gevolg was liefhebberij in succulente planten.”

Mevrouw Seefat: „Ik kreeg van een kennis eens 'n Echinopsis-stekje cadeau, ik stak het in mijn mantelzak en dacht en verder niet meer aan. Totdat ik die mantel weer eens aantrok en daarin het cactusje terugvond, dat tot mijn verwondering in mijn mantelzak al wortels had gemaakt!”

* * *

BANDIETEN IN DE CACTUSWERELD!

N. E. Brown, the famous English mesem-collector, heeft eens gezegd: „Ik heb veertig jaar Mesems gekweekt en ik heb veertig jaar wortelluis gehad.”

Juffrouw van den Thoren zegt: „Hij die lange jaren Succulenten heeft gekweekt en die beweert, dat hij nooit wolluis, wortelluis of rode spin heeft gehad, jukt of hij kijkt zijn planten niet goed na.”

Tegen wortelluis is de beste remedie „verpotten”; de wortels onder de kraan schoon spoelen, de plant een dag laten liggen, alle hoekjes en gaatjes tussen de wortels schoonmaken en weer oppotten. Na enkele maanden dit werk herhalen.

Tegen wolluis helpt „vangen” d.w.z. doodrukken met een houtje of aanstippen met alcohol; niet met benzine want daar gaat de wolluis wel van dood, maar de planten kunnen er niet tegen. Verder spuiten of stuiven met alle insecticiden, die tegen wolluis worden aangeraden, Volck, petro-

leumemulsie of andere minerale oliepreparaten, nicotine, alcohol, D.D.T., Poliflor-Zom, enz. enz. en dan vooral altijd maar weer opnieuw „vangen”.

Rode spin is de grootste plaag. Men ontdekt dit venijn meestal pas als het te laat is en de plant bruine vlekken vertoont, een gevolg van het wegvreten van het bladgroen. Bespuiten met zeepsop, alcohol, petroleumemulsie, nicotineoplossing of bestrooien met zwavelbloem of D.D.T. En zo nu en dan de planten met kracht afsprengen onder de kraan.

Wanneer men lindebomen in de buurt heeft, die vol zitten, dan is de strijd hopeeloos en verhuizen de enige goede oplossing. Woont men tussen de dennen, dan ziet men geen rode spin.

* * *

De nieuwe „Deutsche Kakteen Gesellschaft” is in October 1949 begonnen met een gedrukt blad, genaamd: „Kakteen und andere Sukkulanten”. Hierin behandelt Professor Buxbaum de vorm van de zaailingen bij de Loxanthocerei. Interessante tekeningen geven de ontwikkelingsstadia aan van *Cleistocactus Baumannii*, *Seticereus icosagonus* en *Morawetzia (Oreocereus) Doelziana*. Prof. B. komt tot de slotsom, dat de verschillende kentecken bij de zaailingen kunnen leiden tot een duidelijker indeling der Cactaceae. Dr. Cullmann behandelt het geslacht *Haageocereus*, dat bekend is door zijn prachtig gekleurde bedoornig.

* * *

Van het tijdschrift van de Australische vereniging werden tot dusverre slechts vier nummers ontvangen. Verdere publicatie schijnt niet te verwachten te zijn. Van de vroegere redacteur van deze vereniging is nu verschenen het eerste nummer van het „Fuaux Herbarium Bulletin” Aug. 1949. Hierin komen naast enige artikelen een paar fraaie foto's voor van *Eriocyce Bruchii*, *Acanthocalycium formosa* en *Cleistocactus Strausii*, alle bloeiend. Men heeft daar met de planten 's winters kenmerkender moeilijkheden dan wij. In de bibliotheek staat Succulenta vermeld.

Waarschijnlijk doordat de *Opuntia*'s in

Australië in het verleden zoveel onheil gesticht hebben, zodat hele oppervlakten met deze plant overwoekerd waren, is het verboden in dat land cactussen en zelfs zaden in te voeren. Wel jammer voor de liefhebbers aldaar.

* * *

De Heer J. H. B o s t e l a a r, Middelburg is zeer tevreden over het zaad, dat het Clichéfonds hem verschafte. Bij een onlangs gehouden telling bleek, dat hij rond 880 zaailingen van dit jaar bezit, die er zeer goed uitzien.

* * *

ALS DE DAGEN LENGEN BEGINNEN ZE TE STRENGEN.

Mevrouw Wurtz, die haar grote kas met een kachel verwarmt schrijft ons: „Als er vorst verwacht wordt en de radio het woord matige of strenge vorst doet horen, wordt allereerst de kas met rietmatten afgedekt en krijgen enkele hoge planten, zoals *Cereus* of *Euphorbia* een veilig plaatsje in huis.

's Middags om 3 à 4 uur begin ik de kachel op te stoken totdat een temperatuur van 15° bereikt is. Dan worden de planten met couranten bedekt 4 à 5 lagen over elkaar. Zeer belangrijk is het de hoeken nog wat extra te dekken, omdat daar altijd de laagste temperatuur voorkomt. Als dit krantenwerk achter de rug is, leg ik voor alle zekerheid nog een paar oude wollen gordijnen tegen het glas. Bij de planten is er nu een zekere reserve aan warmte, zodat men een koude nacht rustig tegemoet kan gaan. Alles moet geregeld worden naar de kou buiten de kas, maar dat wordt routine.

Misschien is het goed hier de termen, die de Bilt gebruikt, te verklaren.

Overdag:

Temperatuur om het vriespunt tussen - 3 en + 3° C.

Lichte vorst - 0.1 tot - 4° C.

Matige vorst - 0.3 tot - 7° C.

Strenge vorst lager dan - 6° C.

's Nachts:

Temperatuur om het vriespunt tussen - 3 en + 3° C.

Lichte vorst 0 tot - 5° C.

Matige vorst - 4 tot - 10° C.

Strenge vorst - 9 tot - 15° C.

Zeer strenge vorst, lager dan - 15° C.

* * *

UIT HET LAND DER ONBEGRENSDE MOGELIJKHEDEN.

Met Kerstmis werd in Oakland, Californië een vergadering van de Cactusclub ge-

houden, waar onze Succulentaleden wel graag present hadden willen zijn. Het was een feestavond met tractaties, zoals brood met koude kalkoen en cranberrysaus, verse selderij, cake, koffie en bombons. Dit alles wordt betaald uit de kas! Ieder bracht twee of meer planten mee, netjes verpakt in Kerstmispapier, die onder de aanwezigen werden verdeeld. Het zal reuze gezellig zijn geweest, daaraan zal wel niemand twifelen.

* * *

Het „Vakblad voor de Bloemisterij” een weekblad voor de bloemist-winkelier bevat o.m. verscheidene actuele artikelen over het kweken van planten met toevoeging of met uitsluitend gebruikmaking van kunstlicht. De bedoeling daarvan is veelal de bloeitijd van de planten te vroegen; het zakelijke voordeel zal wel dat der „primeurs” zijn. Trouwe voorjaarsboden, als Narcissen, worden najaarsboden; sommige mensen willen aardbeien dan ook alleen maar 's winters eten! „Het klimaat bedwongen” of „Kwekerijen zonder zon” zijn artikelen, die ons met de voortschrijdende techniek bekend moeten maken. Overdrijft men niet een beetje? Proefnemingen gericht op kwaliteitsverbetering zouden o.i. de voorkeur verdienen. Maar onze kasjes, waarin wij laagedagplanten bij voorkeur kweken, veranderen in laboratoria? Voorlopig voel ik daar nog weinig voor.

Naast nog vele andere interessante artikelen bevat dit lezenswaardige blad soms ook artikelen over succulenten. Een *Agave Victoriae Reginae* kan zeker in ieders ogen waardering vinden. Het nummer van 17 Dec. j.l. bevat een goed artikel over het kweken van *Phyllocactus Ackermannii*, eigenlijk een kruising van *Epiph. Ackermannii* en *Cer. speciosus*. Jaren geleden was er grote belangstelling voor Phyllo's, op tentoonstellingen trof men dikwijls fraaie variëteiten aan; ik herinner mij die van de firma Ballego uit Leiden. Jammer, dat de belangstelling voor deze fraaie „Orchidee-cactussen” verflauwd is, ofschoon een deel van het publiek ze nog graag koopt. *Phylloc. Ackermannii* heeft verscheidene goede eigenschappen, ze bloeit gemakkelijk en rijk, de bloem verwelkt niet spoedig. Het is een sterke plant, die een stootje velen kan.

CACTUSSEN ZAAIEN.

Veel is er gesproken en veel is er ook geschreven over het zaaien van cactussen. Verschillende zaaimethodes werden aanbevolen, doch de methode van ons Haagse lid de heer Arie Janssens, die hij

reeds jarenlang toepast en die door vele Haagse leden werd nagevolgd, zal nog niet algemeen bekend zijn.

De heer J a n s s e n s vult medicijnflesjes met een laag gezeefde houtas van ongeveer 2 cm hoogte, die daarna goed nat wordt gemaakt. De zaden legt hij in de houtas en met een kurkje sluit hij de fles, doch niet al te vast. Wanneer het zaad opkomt wordt de kurk vervangen door een projie watten.

Het grote voordeel van deze methode is, dat men niet voor het zaaisel hoeft te zorgen. Is het flesje vol zaailingen en wil men ze er uit halen, dan moet men het flesje kapot slaan. Na het verplanten verkleuren de jonge zaailingen wel enigszins door de buitenlucht, doch daarvan is na een paar weken niets meer te zien.

Ik kan over deze methode niets anders zeggen dan: „Onderzoek alle dingen en behoud het goede.”

Verenigingsnieuws

ADRESSEN HOOFDBESTUUR.

A. F. H. Buining, „Hohorst”, Hamersveld (Utr.), Voorzitter.

G. J. Mol, Mr. P. N. Arntzeniusweg 94, Amsterdam O., 2de Voorzitter.

Mevr. J. Grullemans-v. Berghem, Heereweg 19, Lisse, Secretaresse.

Mej. J. J. E. van den Thoon, Elburgerweg 57, Apeldoorn, 2de Secretaresse.

G. D. Duursma, „Vijversburg”, Rijperkerk (Fr.), Penningmeester.

A. J. A. Uitewaal, Alex. Boersstr. 25 hs., Amsterdam Z., Redacteur.

C. Bommeljé, Van der Hoopstraat 47, 's-Gravenhage.

J. A. Janse, Loosterweg III no. 1, Hillegom.

C. Smulders, De Vriesstraat 40, Eindhoven.

J. A. Wakka, Heerengracht 58, Zaandam.

Bibliotheek:

Mevr., L. Buining-Kroeze, „Hohorst” Hamersveld (Utr.).

LEDENWINWEDSTRIJD.

De „ledenwinwedstrijdwinnaar”, de heer D. Bouwman te Honselersdijk schrijft: „Ik wil graag mijn hartelijke dank betuigen voor de mooie prijs, die ik van de Heer Diemel mocht ontvangen voor het aanbrengen van nieuwe leden. Het zijn negen planten, die bijzonder goed zijn aangekomen en waarvan ik de meeste nog niet in mijn verzameling had, hoewel ik toch ongeveer 300 soorten cactussen en vetplanten bezit. Die mooie planten waren niet alleen een verrassing voor mij, doch ze zijn ook een uiting van de sympathieke samenwerking en de goede geest in Succulenta tussen bestuur en leden.

Ik hoop van harte dat deze prachtprijs voor ieder lid een stimulans mag zijn om Succulenta groot te maken door het aanbrengen van zoveel mogelijk nieuwe leden.

CONTRIBUTIE 1950.

Men wordt verzocht de contributie, waarvan het minimum is gesteld op f 5.00, zo spoedig mogelijk te storten op girorekening no. 133550 ten name van Penningmeester Succulenta te Rijperkerk (Fr.)

Leden, die in plaatsen wonen, waar afdelingen zijn gevestigd, worden verzocht hun contributie te voldoen aan de penningmeester(esse) van hun afdeling.

Afd. Amersfoort:

F. Meyer, Goudsbloemstraat 9, Amersfoort.

Afd. Amsterdam:

J. B. Jansen, Mr. P. N. Arntzeniusweg 70 hs, Amsterdam O. Gem. Giro J 1647.

Afd. Deventer:

W. H. Andree, Vonderstraat 8, Deventer.

Afd. 's-Gravenhage:

Mevr. E. van Vrijberghe de Coningh, Waldeck Pyrmontkade 37, 's-Gravenhage, Giro nr. 11578.

Afd. Haarlem:

Mevr. H. Vaarberg—van Helde, Rijksstraatweg 523, Santpoort.

Afd. Leiden:

H. van der Kwaak, Volmolengracht 2, Leiden.

Afd. Nijmegen:

H. Wolf, Akkerlaan 30, Nijmegen.

Afd. Utrecht:

H. L. Blonk, Kroostweg 22, Zeist.

Afd. Zaanstreek:

Mevr. van Beek, Bootenmakersstraat 84, Zaandam.

LEDENBIJEENKOMST.

Aan de oproep in het vorige nummer tot deelneming aan het ledenweekeinde in de Grasheuvel, hebben tot dusverre slechts enkele leden gevolg gegeven. Indien zich vóór 1 Febr. a.s. niet meer leden hebben opgegeven, zal van deze bijeenkomst moeten worden afgezien. Interessante inleidingen en besprekingen zullen worden gehouden. Meldt U dus alsnog omgaand aan.

Succulenten

J. KROON

Cactuskweker

Kwekerij: Veurseweg 64-66 - Postadres: Donklaan 17, Voorschoten.

Flinke sortering

Cactussen en andere Vetplanten

bij **W. J. van Kempen**

★ **Driehuizerweg 327 - Brakkestein, Nijmegen - Telef. 23377**

AFDELING UTRECHT.

Op 26 October j.l. vond in het Botanisch Laboratorium te Utrecht de oprichting plaats van de afdeling Utrecht. Onze negende afdeling!

Een bestuur heeft zich als volgt samengesteld: voorzitter, de heer P. A. Flor-schütz; secretaris, de heer P. F. Diemel; penningmeester, de heer H. L. Blonk. Onze hartelijke gelukwensen voor deze nieuwe afdeling. Een woord van hulde aan de heer P. F. Diemel, die zijn voorbereidingen met zoveel succes bekroond zag.

AFDELING AMERSFOORT.

Het bestuur der afdeling Amersfoort heeft het Hoofdbestuur medegedeeld, zonder opgaaf van redenen, dat het na gehouden stemming, besloten is te bedanken als afdeling van Succulenta. Daar een aantal leden uit Amersfoort

en omgeving zich met dit besluit niet konden verenigen, heeft zich een nieuw bestuur gevormd met als voorzitter, de heer A. F. H. Buining; secretaris, de heer G. Veenendaal; penningmeester, de heer F. Meyer. Wij danken die leden van Amersfoort en omgeving, die trouw bleven aan Succulenta. Het deed ons goed te horen, dat 10 leden zich achter het nieuwe bestuur schaarden.

SECRETARESSE.

Ruil- en Verkoopaanbiedingen

Ruilaanb. t.e.m. 10 regels voor leden-liefhebbers gratis. Overige annonces voor deze rubriek 30 ct per regel.

Ter overname gevraagd „Kakteen” door A. Berger en/of andere goede handboeken. Aanb. aan H. W. Meilink, Stal-linlaan 50 II, Amsterdam-Zuid.

Door de Zwitserse Vereniging ter overname gevraagd „Succulenta”, jaargang 1940. Aanb. gaarne a. d. red.

1850 - 1950

100 jaar Turkenburg's Zaden

HET WAARLIJK GOEDE BLIJFT

TURKENBURG'S ZAADHANDEL — BODEGRAVEN

Hofleverancier van H.M. de Koningin

import
export

Cactussen en andere Succulenten

telefoon 332556
postrekening 172446

F. Jansen Leyweg 24
's-Gravenhage, post Loosduinen

ZAADVERKOOP AANBIEDING TEN BATE VAN HET CLICHEFONDS.

1	Lithops Aucampiae	f 0.25		55* Astrophytum myriostigma ..	0.35
2	— bella	„ 0.25		56* — myriostigma var.	
3	— Bromfieldii	„ 0.25		columnaris ..	0.35
4	— Dinteri	„ 0.25		57* — ornatum var. virens ..	0.35
5	— Edithae	„ 0.25		58* — ornatum var. Mirbelli ..	0.35
6	— Elisabethae	„ 0.25		59* — capricorne var. senilis ..	0.35
7	— Fülleri	„ 0.25		60* Cereus alacriportanus	0.30
8	— fulviceps	„ 0.25		61* Pilocereus Sartorianus ..	0.35
9	— gracilidelineata ..	„ 0.25		62* — chrysacanthus	0.35
10	— Helmutii	„ 0.25		63* — Palmeri	0.35
11	— Herrei	„ 0.25		64* Cephalocereus polylophus ..	0.35
12	— insularis	„ 0.25		65* Leuchtenbergia principis ..	0.35
13	— Julii reticulata	„ 0.25		66* Etus Grusonii	0.35
14	— Julii pallida	„ 0.25		67 Notocactus submammulosus ..	0.15
15	— Julii var. lactea	„ 0.25		68 — Haselbergii	0.25
16	— karasmontana	„ 0.25		69 — Ottonis	0.20
17	— Erniana	„ 0.25		70 Gymnocal. Hennissii	0.30
18	— kuibisensis	„ 0.25		71 — Monvillei var.	
19	— kunjasensis	„ 0.25		brevispinum ..	0.30
20	— localis	„ 0.25		72 — Quehlianum	0.25
21	— Lerichiana	„ 0.25		73 — gibbosum	0.25
22	— Lesliei	„ 0.25		74* Ferocactus coloratus	0.25
23	— Marthae			75* — gladius	0.25
	(syn. inornata) ..	0.25		76* Hamatocactus setispinus ..	0.25
24	— Meyeri	„ 0.25		77 Mammillaria rhodantha ..	0.20
25	— mickbergensis	„ 0.25		78* Echinopsis multiplex	0.20
26	— olivacea	„ 0.25		79 Pseudo-echinopsis aurea ..	0.30
27	— opalina	„ 0.25		80 Rebutia minuscula	0.15
28	— optica	„ 0.25		81 — senilis	0.20
29	— Otzeniana	„ 0.25		82 — xanthocarpa	0.20
30	— Peersii	„ 0.25		83 — Steinmannii	0.20
31	— pseudo-truncatella ..	0.25		84 — violaciflora	0.20
32	— rugosa	„ 0.25		85* Stenocactus Lloydii	0.30
33	— salicola	„ 0.25		86* Opuntia erinacea	0.30
34	— Schwantesii	„ 0.25		87* — ursina	0.30
35	— Triebneri	„ 0.25		88* — utahensis	0.30
36	— terricolor	„ 0.25		89* Eriocereus tortuosus	0.25
37	— summitata	„ 0.25		90* Notocactus Leninghaussii ..	0.35
38	— turbiniformis	„ 0.25		91* — Ottonis	0.35
39	— Vanzijlii	„ 0.25		92* — Haselbergii	0.35
40	— umdausensis	„ 0.25		93* Cereus peruvianus	0.25
41	Dinteranthus microspermus ..	0.25		94* Trichocereus Straussii	0.35
42	— Pole Evansii ..	0.25		95* — Spachianus	0.35
43	Argyroderma testiculare ..	0.25		96* — candicans	0.35
44	Bylia cana	„ 0.25		97* — Terscheckii	0.35
45	Lapidaria Margaretae	„ 0.25		98* — hybride	0.20
46	Conophytum bilobum	„ 0.25		99* Vatter 15, gemengd	0.35
47	— cauliferum	„ 0.25		100* Euphorbia obesa,	
48	— Wettsteinii	„ 0.25		kleine voorraad ..	0.35
49	Ophthalmophyllum Dinteri ..	0.25		101 Duvalia reclinata,	
50	— Schlechteri	„ 0.25		kleine voorraad ..	0.30
51	— Triebneri	„ 0.25		102* Dudleya farinosa	0.20
52	Frithia pulchra	„ 0.25		103* — Setchellii	0.20
53	Pleiospilos Herrei	„ 0.25		104* — cotyledon	0.20
54	Rhinephyllum Muiri	„ 0.25		105* — laxa	0.20

De met * gemerkte zaden is importzaad.

De pakjes bevatten minstens 30 Mesem- of 20 Cactuszaden. Toezending volgt na ontvangst van het verschuldigde bedrag vermeerderd met f 0.15 voor verzendkosten. Verzoeken het bedrag over te maken per postwissel of door overschrijving van storting op postgirorekening 398972 ten name van Mej. J. J. E. van den Thoorn te Apeldoorn. Brieven betreffende de zaadverkoop richten aan Mej. J. J. E. van den Thoorn, Elburgerweg 57, Apeldoorn.